

Europeiska
kommissionen

CHECKLISTA FÖR PATIENTER

Söka medicinsk vård utomlands

Checklista för patienter

Söka medicinsk vård utomlands¹

Gränsöverskridande hälso- och sjukvård*

Visste du att du enligt EU:s lagstiftning har rätt att konsultera eller söka vård hos vårdgivare, sjukhus och apotek i alla EU-/EES*-länder och få ersättning för sjukvårdskostnader från ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem*/din nationella sjukförsäkringsgivare * i ditt hemland*?*

Direktiv 2011/24/EU om patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård* ger alla EU-*/EES*-medborgare nya möjligheter att få tillgång till hälso- och sjukvård utomlands och få ersättning för hela eller delar av sjukvårdskostnaden förutom de möjligheter som redan finns enligt förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009* om social trygghet.

Flera undersökningar har visat att det är mycket viktigt att patienterna är väl informerade och väl förberedda innan de reser utomlands för att söka vård. Patienter som använder gränsöverskridande hälso- och sjukvård* måste vara medvetna om

- sina rättigheter att få ersättning för kostnader,
- vikten av att de informerar sig om den medicinska vård som de vill ha och den vårdgivare eller det sjukhus där de vill få vården,
- sina rättigheter att klaga och överklaga eventuella beslut i processen att få tillgång till sjukvård utomlands om något går fel,
- de arrangemang de behöver vidta i samband med vården utomlands.

Innan du bestämmer något, använd denna checklista för att försäkra dig om att du fattar rätt beslut och känner dig trygg med att söka vård utomlands.

Ansvarsfriskrivning

Denna handbok har tagits fram inom folkhälsoprogrammet (2014–2020) enligt ett särskilt kontrakt med Genomförandeorganet för konsument-, hälso-, jordbruks- och livsmedelsfrågor (Chafea), som agerar enligt Europeiska kommissionens mandat. De åsikter som uttrycks i detta dokument är helt och hållet författarens egna och kan inte, under några omständigheter, anses spegla Europeiska kommissionens och/eller Chafeas eller något annat EU-organs åsikter. Europeiska kommissionen och/eller Chafea kan inte garantera riktigheten i informationen som ingår i detta dokument och kan heller inte påta sig något ansvar för hur den används av eventuella tredje parter.

¹ För varje begrepp i denna checklista som direkt följs av en asterisk (*) ges definitioner och förklaringar i den åtföljande alfabetiska ordlistan.

Checklista för patienter som söker medicinsk vård utomlands

... innan du fattar ditt beslut om vård utomlands

- ✓ Informera dig om dina rättigheter i fråga om gränsöverskridande hälso- och sjukvård*

Ta reda på de olika möjligheter till ersättning för vårdkostnader utomlands som finns enligt direktiv 2011/24/EU* och förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009* om social trygghet. Enligt båda dessa EU-rättsakter har patienter rätt till ersättning för vårdkostnader utomlands. Vilken typ av vård som ersätts, villkoren för att få vård och de ekonomiska konsekvenserna varierar däremot mellan de två möjligheterna. Det är dessutom viktigt att du informerar dig om dina rättigheter enligt den rent nationella lagstiftningen, exempelvis nationella hälso- och sjukvårdsprojekt för gränsregioner.

Se till att du känner väl till dina patienträttigheter när du söker vård utomlands, till exempel rätten att inte diskrimineras på grund av nationalitet när det gäller tillgång till sjukvård, rätten till samma priser, rätten till öppna förfaranden för att inge klagomål och få din sak prövad, rätten till tillgång till sjukhus för personer med funktionsnedsättning och så vidare.

Den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* kan ge dig mer information.

- ✓ Informera dig om de nationella kontaktpunkterna*

Patienter vet ofta inte att det finns nationella kontaktpunkter för gränsöverskridande hälso- och sjukvård. De nationella kontaktpunkternas huvuduppgift är att hjälpa patienter och ge dem tydlig och lättillgänglig information om alla aspekter av den gränsöverskridande hälso- och sjukvården*. Både den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* och i vårdlandet* kan ge dig all möjlig relevant information.

- ✓ Informera dig om den vård som du vill få

Sök information om den vård du vill få, inklusive vårdalternativ, hur vården går till, förväntat resultat samt eventuella försämringar och risker.

Konsultera alltid din allmänläkare* innan du ingår några förpliktelser för att söka vård utomlands. Din allmänläkare är mest insatt i ditt aktuella hälsotillstånd och din sjukdomshistoria, och han eller hon kan därför hjälpa dig att fatta det bästa beslutet och ge dig ett värdefullt utlåtande om dina planer på att söka vård utomlands.

✓ Informera dig om vårdgivaren eller sjukhuset utomlands

Sök information om den vårdgivare, det sjukhus eller den vårdinrättning som du vill vända dig till. Innan du väljer vårdgivare är det viktigt att du ser till att du har tillräckligt med information om följande:

- Vårdgivarens läkarlegitimation.
- Vårdgivarens sjukförsäkringsstatus, det vill säga information om huruvida vårdgivaren har rätt att tillhandahålla tjänster som omfattas av det sociala trygghetssystemet.
- De kvalitets- och säkerhetsnormer som vårdgivaren/sjukhuset omfattas av.

Du kan få information om vårdgivare från den nationella kontaktpunkten och det nationella hälso- och sjukvårdssystemet*/den nationella sjukförsäkringsgivaren i vårdlandet.

✓ Informera dig om du eventuellt behöver en remiss

Tänk på att du för specialiserad vård kan behöva en remiss från din allmänläkare* hemma eller en allmänläkare i den medlemsstat där du ska få vården*.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

✓ Informera dig om de förväntade kostnader som kommer att ersättas och de kostnader du måste stå för själv

Kontakta alltid ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare före avresan för att få information om förväntade kostnader och ersättningstaxor. Försök att räkna ut vilka kostnader som du kan förväntas stå för själv. Det är viktigt att du även räknar med eventuella oförutsedda kostnader, till exempel för översättning, uppföljande vård eller för att vid behov förlänga din vistelse.

Den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* kan ge dig mer information.

✓ Ta reda på om det är viktigt att ha en privat reseförsäkring eller kompletterande sjukförsäkring

Det är viktigt att du är medveten om att extra kostnader för resa och boende, återsändning eller transport eller sjukvårdskostnader för vård som ges på ett privat sjukhus kanske inte omfattas av ditt sjukförsäkringsskydd. Dessa kostnader kan dock täckas av din reseförsäkring eller kompletterande privata sjukförsäkring. Läs igenom ditt försäkringsavtal innan du reser så att du vet vilka tjänster som omfattas, och informera din försäkringsgivare om dina planer på att resa utomlands.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

... När du har bestämt dig för att resa utomlands och söka vård

- ✓ Vid behov, res inte utan förhandstillstånd* från ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare.

I vissa fall, exempelvis vid sjukhusvård eller mycket specialiserad vård, kan det krävas ett godkännande i förväg, ett så kallat förhandstillstånd*, från ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem*/din nationella sjukförsäkringsgivare* i hemlandet för att du ska få ersättning för dina kostnader. Ta reda på om den vård du vill få kräver ett förhandstillstånd* och i så fall hur du ansöker om detta samt förväntade beslutsfrister.

Försäkra dig om att du har ett förhandstillstånd om detta krävs för den vård du vill få utomlands. Utan förhandstillstånd kan du riskera att få avslag på din ansökan om ersättning.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

- ✓ Informera dig om förfarandet och tidsfristerna för att få ersättning för kostnader

Informera dig redan på förhand om vilken institution du ska lämna in din ansökan om ersättning till, gällande förfaranden och tidsfrister för att få ersättning och vilka handlingar du måste visa upp som bevis på att du är ersättningsberättigad.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

- ✓ Informera dig om vilka handlingar du måste lämna in för att få ersättning*

För att godkänna din ansökan om ersättning kan ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem*/din nationella sjukförsäkringsgivare* kräva att du lämnar in en rad olika handlingar som visar exakt vilken vård du har fått utomlands och de kostnader som har uppstått i samband med detta. Tänk på att redan i förväg ta reda på vilka handlingar som du kan behöva visa upp.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

- ✓ Se till att din patientjournal, eller en kopia av den, överförs

Du bör vara medveten om de eventuella risker för skador som kan uppstå om du får vård eller genomgår ett medicinskt ingrepp utan att din patientjournal*, eller en kopia av den, överförs till vårdgivaren utomlands.

Du har rätt att få tillgång på distans till din patientjournal eller åtminstone få en kopia av den. Din vårdgivare är skyldig att ge dig tillgång till din patientjournal eller en kopia av den, eller åtminstone själv ombesörja överföringen av din journal direkt till vårdgivaren eller sjukhuset utomlands.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* för mer information.

✓ **Ordna med tolkhjälp eller översättning av handlingar om vården tillhandahålls av en vårdgivare som talar ett annat språk**

För att vara säker på att du och vårdgivaren utomlands är inne på samma linje är det viktigt att du tar hänsyn till eventuella språkhinder. Om du och vårdgivaren inte talar samma språk är det viktigt att du ordnar med tolkhjälp och översättning av dokument. Oftast är det du som har ansvaret för att ordna med och betala för översättningar.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i vårdlandet* för mer information.

✓ **Ingå inga förpliktelser utan att förstå all information och alla arrangemang**

Du har rätt att ge ditt informerade samtycke i alla EU-*/EES*-länder. Innan du fattar beslut eller ingår en överenskommelse är det mycket viktigt att du verkligen förstår den information du har fått från den behandlande vårdgivaren. Du bör aldrig gå med på vård eller ett medicinskt ingrepp om du inte har förstått all information som du har fått, eller om du känner att du behöver mer information för att fatta rätt beslut om vilken vård du vill ha.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i vårdlandet* för mer information.

✓ **Försäkra dig om att den behandlande vårdgivaren utomlands för in alla nödvändiga uppgifter i din patientjournal**

Försäkra dig om att den behandlande vårdgivaren utomlands fyller i nödvändiga uppgifter i din patientjournal*, som diagnos, undersökningsresultat, medicinska bedömningar och information om eventuella behandlingar eller ingrepp.

Detta kan vara viktigt för att se till att du får lämplig uppföljande vård*, för att du ska kunna visa att du har fått vården utomlands när du ansöker om ersättning och vid en eventuell rättslig prövning om du inte är nöjd med den vård du fått.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i vårdlandet* för mer information.

✓ Ordna med lämplig uppföljande vård.

När du har fått vård utomlands och behöver uppföljande vård har du rätt till lämplig uppföljande vård* i ditt hemland.

Se till att du ordnar med en överföring eller en kopia av den patientjournal som har upprättats av den behandlande vårdgivaren utomlands så att du kan visa upp den för din vårdgivare hemma. På så sätt kan de se till att du får lämplig uppföljande vård. Tänk på att få nödvändiga handlingar översatta vid behov. Om du behöver få recept* utskrivna är det också viktigt att du informerar den förskrivande vårdgivaren om att du planerar att lämna in receptet hos ditt apotek hemma. På så sätt kan den förskrivande vårdgivaren skriva ut receptet enligt riktlinjerna för gränsöverskridande användning.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* för mer information.

✓ Spara kvitton och andra handlingar som du måste lämna in för att få ersättning

Glöm inte att spara alla kvitton och andra handlingar som du måste visa upp som bevis för att få ersättning för kostnaderna från ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem*/din nationella sjukförsäkringsgivare i hemlandet.

Kontakta den nationella kontaktpunkten i ditt hemland eller ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem/din nationella sjukförsäkringsgivare* för mer information.

✓ Informera dig om dina rättigheter att överklaga eventuella beslut om förhandstillstånd eller ersättning och om din rättighet att inge klagomål och få din sak prövad om något går fel

Du har rätt att överklaga beslut från ditt nationella hälso- och sjukvårdssystem*/din nationella sjukförsäkringsgivare om din sjukvård utomlands. Informera dig om de olika alternativen för överklagande, gällande förfaranden och tidsfrister som du måste följa. Den nationella kontaktpunkten i ditt hemland* kan ge dig mer information.

Om du inte är nöjd med den vård du har fått utomlands har du rätt att inge klagomål och få din sak prövad. Kontakta den nationella kontaktpunkten i vårdlandet för mer information om dina alternativ för att inge klagomål, lösa tvister och få din sak prövad i det landet. Informera dig om de olika förfarandena, vilka institutioner du ska vända dig till, de åtgärder du måste vidta, gällande tidsfrister och förväntade förfarandekostnader.

